

«Στο καφενείον «Η ΕΛΛΑΣ» ο σαλτιμπάγκος πουλά τα νούμερα φτηνά... Τα νούμερα εμπλουτίζονται καθημερινά. Πρόσφατα προτάθηκε να παραμείνει στην Κρήτη ο Σήφης ο κροκόδειλος. Για να «αναπτυχθεί η περιοχή», όπως δήλωσαν όσοι προσμένουν εναγωνίως μεσσίες «επενδυτές» για να «αναπτυχθούν» ως διά μαγείας οι «αναξιοποίητες» περιοχές.

Αλλά τι έκανε η πολιτεία γι' αυτές τις περιοχές; Οργάνωσε κτηματολόγιο, δασικούς χάρτες, συστήματα διαχείρισης-αξιοποίησης αποβλήτων; Προώθησε σωστό χωροταξικό σχεδιασμό για να τις προστατεύσει από καταπατήσεις, πυρκαγιές, υπερβόσκηση, ρύπανση, κακοδιαχείριση; Στήριξε την πρωτογενή παραγωγή χωρίς στρεβλές επιδοτήσεις; Κατεδάφισε αυθαίρετα που φυτρώνουν δεκαετίες τώρα σε όλη τη χώρα, ή μήπως τα ανέδειξε στην πιο οργανωμένη διαδικασία "οικιστικής υποανάπτυξης", επιβραβεύοντας με νομιμοποιήσεις, εκπτώσεις και bonus τους αυθαιρετούντες ιδιώτες; Οι απαντήσεις είναι αποτυπωμένες στο σώμα της ρημαγμένης χώρας στο οποίο ασελγούσαν επί δεκαετίες οι ίδιοι άρχοντες που τώρα παρουσιάζονται σαν προστάτες, εκπρόσωποι της "ανάπτυξης".

Αλλά είναι η απώλεια φυσικών πόρων ανάπτυξη; "Αξιοποιείται" περιοχή φυσικού κάλλους ή προστατευόμενη περιοχή όταν μετατρέπεται σε "τουριστικό οικισμό", ακυρώνοντας το

"φυσικό κάλλος" και την προστασία του; Ποιος επιθυμεί να επισκεφθεί μια περιοχή με τουριστικούς οικισμούς και σύνθετα τουριστικά καταλύματα; Δεν έχουν αντιληφθεί οι τοπικές κοινωνίες ότι οι φυσικοί και πολιτισμικοί πόροι και το τοπίο, η ταυτότητα του τόπου τους, θα μπορούσαν να στηρίζουν σταθερά ολόκληρο το χρόνο μια ουσιαστικά βιώσιμη ανάπτυξή του με οργανικά διασυνδεδεμένη παραγωγή, μεταποίηση και υπηρεσίες;

Ποιοι θα ωφεληθούν από τη μετατροπή όμορφων φυσικών προορισμών της χώρας, που προσελκύουν πολλούς επισκέπτες από όλο τον κόσμο, σε τουριστικούς οικισμούς, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, θέρετρα γκολφ κ.τ.λ. εγκατεστημένα σε αιγιαλούς, δάση, νησιά και προστατευόμενες περιοχές που προσελκύουν λίγους μόνο αγοραστές;

Η απώλεια πολύτιμων φυσικών πόρων όχι μόνο δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη, αλλά καταναλώνει τις ίδιες τις σάρκες, όσες έχουν απομείνει, της χώρας. Μήπως αυτοί που διαλαλούν "ανάπτυξη", σαν τον σαλτιπάγκο, είναι εκείνοι που δεν επιθυμούν τη βιώσιμη ανάπτυξη; Μήπως οι "επενδυτές" δεν είναι οι πολυπόθητοι μεσσίες που προσμένουν οι τοπικές κοινωνίες, αλλά οι "επενδύσεις" αυτού του είδους κρύβουν επιδοτούμενα συμφέροντα ενάντια στα πραγματικά συμφέροντα της χώρας; Μήπως αυτές τις «επενδύσεις» τις επιδοτεί ο Ελληνας φορολογούμενος, με χρήμα (όπως τις ΑΠΕ) και με μοναδικούς φυσικούς πόρους που χάνονται οριστικά;

Η εξουσία και οι τοπικές κοινωνίες, δυστυχώς, έχουν εγκλωβιστεί στη συσχέτιση της "ανάπτυξης" με εργολαβίες, οικόπεδα, οικοδομές... Αυτά όμως πέρασαν ανεπιστρεπτί και άφησαν πίσω καταστροφές. Εχουμε ήδη εισέλθει στην εποχή της βιο-οικονομίας, αλλά εκείνοι που κυβερνούν τη χώρα δεν έχουν επίγνωση.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιο-οικονομία: "Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια άνευ προηγουμένου και μη βιώσιμη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της, σημαντικές και δυνητικά μη αναστρέψιμες αλλαγές στο κλίμα της και συνεχή απώλεια βιοποικιλότητας που απειλεί τη σταθερότητα των έμβιων συστημάτων από τα οποία εξαρτάται. Η Βιο-οικονομία περιλαμβάνει την παραγωγή ανανεώσιμων βιολογικών πόρων και τη μετατροπή τους, όπως και των ροών των αποβλήτων, σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως τρόφιμα, ζωοτροφές, βιο-γενή προϊόντα και βιο-ενέργεια...".

Τη στιγμή που σε έρημο κοντά στην Ερυθρά Θάλασσα κάποιοι παράγουν εξαιρετικά υψηλής αξίας φαρμακευτικά σκευάσματα από μικροάλγη και στη Σαρδηνία γίνονται μεγάλες επενδύσεις για παραγωγή βιογενών πλαστικών και άλλων υλικών με βάση πρώτες ύλες από

φυτά, η Ελλάδα φυτεύει επιδοτούμενα φωτοβολταϊκά στη γεωργική γη, καταστρέφει δασικές εκτάσεις, αιγιαλό και νησιά, καταστρέφει τους φυσικούς πόρους στους οποίους αποκλειστικά στηρίζεται η βιο-οικονομία... Η Ελλάδα βαδίζει προς το αυτοκαταστροφικό παρελθόν των εργολαβιών και των οικοδομών.

Πώς μπορεί να δημιουργηθεί ανάπτυξη; Οχι φυσικά του καταναλωτισμού και της τσιμεντοποίησης, αλλά ανάπτυξη πάνω στο πρότυπο της βιο-οικονομίας. Βασικό προαπαιτούμενο είναι η προστασία των πολύτιμων φυσικών και πολιτισμικών πόρων στους οποίους θα στηριχθεί η προώθηση του πρωτογενούς τομέα και της βιομηχανίας τροφίμων, η διασύνδεσή τους με ήπια τουριστική ανάπτυξη, αλλά και με την εκπαίδευση και τη δυναμική ανάπτυξη έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας που βρίσκονται σε λήθαργο χρόνια τώρα, εξαναγκάζοντας χιλιάδες νέους επιστήμονες, στους οποίους επένδυσε ο μεγαλύτερος ουσιαστικά επενδυτής, ο ελληνικός λαός, να ξενιτεύονται και να υπηρετούν την ανάπτυξη ανταγωνιστικών χωρών. Γιατί η ολοκληρωμένη, η βιώσιμη ανάπτυξη είναι ανέφικτη χωρίς φυσικούς, πολιτισμικούς ΚΑΙ ανθρώπινους πόρους.

"Περάστε κόσμε! Την Γκόλφω παίζουν στα παιδιά με φουστανέλες δανεικές και δάκρυ πληρωμένο δυο αυγά και τρεις δραχμές, περάστε κόσμε".

Του **Δημήτρη Μπριασούλη**, καθηγητή στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Πρωτοδημοσιεύθηκε στην Ελευθεροτυπία την Παρασκευή 8 Αυγούστου 2014